

KIRVAJ U JABALČU

U ponedjeljak 8. rujna, na Malu Gospu, ali i sutradan, u utorak 9. rujna, žitelji Jabalča, malenog prelijepog mjesta iz karaševske općine, smještenog na samoj granici s Nacionalnim parkom Semenice – Cheile Carașului, proslavili su svoj tradicionalni kirvaj.

Središnji događaj kirvaja u Jabalču bio je svečano euharistijsko slavlje, koje je u malenoj mjesnoj crkvi predslavio vlč. Petar Rebedžila, karaševski župnik. Drugoga dana kirvaja, u utorak 9. rujna, Svetu misu u Jabalču je održao vlč. Marijan Tjinkul, lupački župnik, u koncelecijaciji vlč. Petra Rebedžile i vlč. Petra Dobre, župnika iz Klokotiča, koji je na rumunjskom jeziku održao i nadahnutu propovijed o rođenju Blažene Djevice Marije, koju je Bog odabrao od svih ljudi na zemlji i povjerio joj čast i zadaću rođenja samoga Boga. Podsjetimo da je na prošlogodišnjem kirvaju u Jabalču Svetu misu predslavio preuzvišeni Nikola Eterović, tadašnji tajnik Biskupske sinode u Rimu i ujedno naslovni biskupski nadbiskup u zajedništvu sa župnicima iz Karaševa, Lupaka i Klokotiča te velečasnim Mikolom Laušem, ekonomom temišvarске biskupije, velečasnim Đurđam Patašanom, velečasnim Petrom Rebegilom i mladomisnicima Milanom M. Simom i Milanom N. Simom.

Stari obočaji druženja i dolaska na kirvaj još uvijek traju u svim našim mjestima, pa tako i u Jabalču, mada je danas malo drugačije i ima manje posjetitelja. To se događa na svim kirvajima u karaševskim selima, ne samo u Jabalču. Nekada, ne tako davno, s velikim nestrpljenjem i veseljem se išlo pješice na kirvaje u susjedna mjesta, kod rodbine, kod prijatelja ili naprosto samo da se pokaže nova odjeća i pogleda pučko tradicionalno veselje. Postojalo je i određeno rivalstvo između dva susjedna mjesta. Današnji način života, poprilično obilježen užurbanim tempom života i svega onoga što nam ono nosi, sve je to umanjio, umanjio je i veličinu događaja.

Sveta misa u crkvi u Jabalču

S kirvajem u Jabalču ulazili smo u pravu pravcatu jesen, pa se u puku često zna kazati "Gospa Mala - jesen prava!" Znakovi jeseni su svugdje među nama, lastavice se skupljaju za odlazak, a u puku je riječ da ih Marija odvodi u tople krajeve, kao što ih i vraća na proljetni marijanski blagdan Blagovijest iz 25. ožujka. Sijeno do Male Gospe treba biti spremljeno, jer nema više pravog sunca i teško će ga zatim biti sušiti, a pčele donose med opet samo do Male Gospe, zatim prestaju, znaju reći pčelari. Sve u sve-

mu, vrijeme kao iz bajke za proslavu kirvaja, radovi su uglavnom privedeni kraju, a radišnje Jabalčanje očekuju samo jesenji plodovi. A i atmosfera s tradicionalnog pučkog veselja je bila po mjeri, Jabalčanje su oba dva dana plesali i tulumarili do kasno u noć. Za muzički ugođaj i dobru atmosferu u Jabalču pobrinula se čuvena formacija Zorana Birte, a troškove za formaciju je pokrilo Zajedništvo Hrvata, koji inače plaća muziku za kirvaje u svim karaševskim mjestima.

Ivan Dobra

Jabalčanje se vesele za vrijeme kirvaja

UREDNIŠTVO:

ISSN KOD 1841-9925

Počasni glavni urednik: prof. Milja RADAN

Glavni urednik: Ivan DOBRA

Urednici: Lina TINKUL; Daniel LUKAČELA; Slavica-Marija MUSELIN; Marija LACKIĆ; Marija ĐURKICA

Tehnoredaktor: Zlatko Nikola URSUL

Fotoreporter i grafički dizajn: Ljubomir RADAN

Adresa: Carașova 22, Caraș-Severin, 327065 România

Telefon: 0040-255-232255; fax: 0040-255-232146

E-mail: zhrucr@gmail.com; hgredactia@gmail.com

Web: www.zhr-ucr.ro

REDAȚIA:

COD ISSN 1841-9925

Redactor principal onorific: prof. Mihai RADAN

Redactor principal: Ivan DOBRA

Redactori: Lina TINCUL; Daniel LUCACELA;

Slavița-Maria MUSELIN; Maria LAȚCHICI; Maria GIURCHIȚA

Tehnoredactor: Zlatko Nikola URSUL

Fotoreporter și designer: Liubomir RADAN

Adresa: Carașova 22, jud. Caraș-Severin, 327065 România

Telefon: 0040-255-232255; fax: 0040-255-232146

E-mail: zhrucr@gmail.com; hgredactia@gmail.com

Web: www.zhr-ucr.ro

Ivan Dobra

U OVOM BROJU / ÎN ACEST NUMĂR:

JESENJI FESTIVALI

MĂNĂȘTIREA MARIA RADNA

NAȘA 100. EMISIJA

str. 3
pag. 3

str. 5
pag. 5

str. 6
pag. 6

DVOJEZIČNO GLASILO KARAŠEVSKIH I TAMIŠKIH HRVATA
PUBLICAȚIE BILINGVĂ A UNIUNII CROAȚILOR DIN ROMÂNIA

Godina: XXI
Broj: 112.
Rujan 2014.
Anul: XXI
Nr.: 112
Sept. 2014

KIRVAJ U KLOKOTIČU

U petak i subotu, 12. i 13. rujna, Klokotič, drugo najveće selo po broju stanovnika hrvatskog življa u Rumunjskoj, slavio je kirvaj, posvećenje mjesne katoličke crkve.

nastavak na 2. str.

nastavak s 1 str.

KIRVAJ U KLOKOTIČU

Zapravo, ovo je već drugi put u godini kada kirvajsko veselje zahvaća selo. Prvi kirvaj u Klokotiču, ili mali kirvaj, kako ga mještani nazivaju, slavi se 3. svibnja, kada se po katoličkom kalendaru određuje dan svetih apostola Filipa i Jakova – dvojica snažnih i hrabrih muškaraca koji su za vjeru dali svoj život i koji služe kao čvrst primjer svojom ustrajnošću u vjeri. Ovu dvojicu apostola Klokotičanje slave za zaštitnike svoga sela.

Kirvaj je najveće slavlje bilo kojeg sela naše zajednice, pa zato se i mještani trude da njihovo selo bude na visini takvog događaja. Nekada su zaposlenici zahtijevali slobodne dane na radnim mjestima kako bi potpomogli svojim obiteljima oko dotjerivanja kuće i njezinog spremanja za doček gostiju. Cijelo je selo znalo živnuti u tim danima, koji su prethodili kirvajskom slavlju. Svi su, mladi i stari, sudjelovali u tome, kao na nekom neslužbenom natjecanju između kuća, gdje nije bilo bitno tko će izaći pobjednik, ali gdje su se na kraju uvijek doznali gubitnici. A to su bile obitelji koje su donekle zane-marile izgled vanjske strane svoje kuće i onog njezinog pripadajućeg komadića zemljišta ispred.

Danas kao da nema više tog natjecanja. A, čini se da je i ona magija slavlja nestala. Štoviše, općeprihutnost tragova rovova uzduž klokotičkih ulica te gradivnih materijala potrebnih za finalizaciju kanalizacije i mjesnog doma kulture potisnule su u sporedni plan izgled domova. Kao da je to bio neki suvišni detalj.

Upravo zbog spomenute hrpe gradivnog materijala uskladištenog ispred Doma kulture, (tradicionalnog mjesta za održavanje javnih događaja u Klokotiču), „igra“ se premjestila kod crkve. Klokotičanje su igrali (t.j. plesali) pod „vedrim nebom“ bez mogućnosti da se, u slučaju kiše, sklone u neki pokriveni prostor da bi tamo nastavili veselje, zbog obnove mjesnog doma kulture. Ali, unatoč lošoj meteorološkoj prognozi i prijetećim oblacima, ta dva dana, koliko je kirvaj trajao, vrijeme se smilovalo i nije dopustilo ni kapki kiše ometati pokrenutom veselju.

Zajedništvo Hrvata u Rumunjskoj već nekoliko godina za redom plaća živu muziku na svim kirvajskim veseljima u našim selima, kako bi potpomognulo u očuvanju tradicije ovog lijepog običaja.

Kirvajski danac ispred klokotičke crkve

Prevrnuti planovi KUD-a Klokotič

Pokrenuti klokotički radovi pokvarili su dogovore klokotičkog folklornog ansambla članova koji je ovogodišnje kirvajsko slavlje kanio uljepšati jednim važnim popratnim događajem.

„Prošle godine u Buševcu smo proslavili obljetnicu „40 godina prijateljstva“ između našeg folklornog ansambla i KUD-a Ogranak seljačke sloge. Dogovorili smo se da ovu obljetnicu ponovno proslavimo iduće godine u Klokotiču, jer po našem običaju jednu godinu smo išli mi kod njih u goste, a sljedeću godinu su oni gostovali kod nas u Klokotiču. Tako da ove godine, za naš kirvaj smo htjeli da ih pozovemo kod nas, da mi organiziramo veselje u čast našeg dugogodišnjeg prijateljstva. Nažalost nismo bili u mogućnosti da to organiziramo ovu godinu jer se u Klokotiču radi na kanalizaciji, pa je celo selo prevrnutu, a najbitnije je što se kompletno obnavlja Dom kulture i nemamo kako da im priredimo scenu za nastup folklornog ansambla.

Pored naših starih prijatelja iz Buševca, ove godine, na proslavu htjeli smo pozvati i KUD Ivan Goran Kovačić iz Velike, jer mi svaku godinu idemo kod njih na festival „Čuvajmo običaje našeg zavičaja“ – rekao je dr. Milja Vata, koordinator folklornog ansambla KUD Klokotič.

KUD Klokotič

Spomenut ću našim čitatelima da je dugogodišnja veza između Buševca, započela daleke 1973. godine. Tada četvorica mladih Buševčana: Stjepan Robić, Josip Vinter, Ivan Kos i Josip Kovačević stupaju u kontakt s učiteljem Đurđem Vatavom iz Klokotiča, tadašnjem voditeljem klokotičkog folklornog ansambla i pozivaju ga u Hrvatsku, zajedno sa svojim ansamblom, kako bi na sceni iz Buševca predstavili svoju „Karaševsku svadbu“. S ovom je koreografskom temom, klokotički ansambl, te iste 73. godine, osvojio prvo mjesto na festivalu Cântarea României. A to je bio tek početak dugogodišnjeg prijateljstva između dvaju kulturnih društava, između Hrvata iz Buševca i Klokotiča.

A na festivalu „Čuvajmo običaje našeg zavičaja“ naše kulturno umjetničko društvo iz Klokotiča gostuje već sedam godina zaredom. To je međunarodna smotra folklora priređena u općini Velika iz Hrvatske, jedna zanimljiva etno-gastro manifestacija koja svojim bogatim sadržajima omogućuje uzbudljiv program za sve sudionike - od raznih domaćih tamburaša do slavni hrvatskih i bosanskih rock bendova koji nastupaju na improviziranoj otvorenoj sceni, preko „najdužeg stola u Hrvata“, gdje se na jednokilometarskom stolu okupljaju više od pet stotina izlagača iz cijele Hrvatske, ali i susjednih zemalja da predstavljaju autentičnu hranu svoga kraja.

Daniel Lucacela

IN MEMORIAM

Ožalošćena obitelj, rodove, kolege, prijatelji i brojni Karaševci ispratili su 11. kolovoza 2014. godine na posljednje počivalište doktora Martina Slovenskog Dugaliju, prvog liječnika porijeklom iz karaševskih seli.

Tužna pogrebna povorka je u podne toga dana krenula prema karaševskom groblju iz crkve Marijina uznesenja iz Karaševa, gdje je za preminologa održana kratka misa zadušnica.

Doktor Martin Slovensky se je od malenih nogu otkinuo od svojih vršnjaka, od dječjih igračaka i mladenačke radosti te je najprije otišao na školovanje u Oravicu, a zatim u Temišvar, gdje je stekao doktorsko priznanje. Prvo mjesto doktorskog zanata bilo mu je u Sokolovcu, na dunavskoj klisuri, zatim u Staroj Moldavi, na samoj granici Karaš-severinski županije, a nakon toga dolazi u staru bolnicu u Ričicu, gdje ostaje do zaslužene mirovine.

Dolazak u Ričicu, grad u neposrednoj blizini rodnoga mjesta, poistovjetili smo sa čežnjom da se približi nama, svojim, da bude u središtu svojih ljudi. I tako je i bilo. Za čitavo vrijeme obavljanja liječničkog zvanja u Ričici ispoljavao je želju i stalnu dobru volju slušati, liječiti i brinuti sve one koji su mu to tražili, a nerijetko su to bili naši ljudi, ljudi iz naše karaševske zajednice, koji su mu se s povjerenjem i po naškim obračunima jer su u njemu upoznali upravo „našijenca“. Neizmjenno je volio naše ljude i bio osjetljiv na njihove patnje, volio ih je kao što je volio rodno selo Karaševo, o čijim ljepotama je svojedobno zanosno pisao, kao što je volio brežuljak Kalvariju, u čijem je podnožju rođen i kamo mu

je kao dječaku pogled bio uprt svaki dan, ili kao što je volio rijeku Karaš, sa svojom bistrom planinskom vodom.

Doktor Martin Slovensky, prvi karaševski liječnik, bio je svjetla osoba, primjer i uzor dobrote i vrline, vrednosti koje je stekao od ranog djetinstva pa sve do zadnjeg dana. Njegova je posljedna velika želja bila da mu posmrtni ostaci budu pokopani u groblju iz rodnoga mjesta jer je želio biti tu, s nama zajedno, svoj među svojim, na starinji koju je volio i cijenio, kao što je cijelu našu zajednicu volio i cijenio. Upravo zato nije nas prepustio same niti sad, već nas je predao u dobre i sigurne ruke svojih potomaka, u ruke čitave plejade liječnika poniknutih iz svoje otmjene obitelji, liječnici vrijedni imena Slovensky.

Međutim, pomoć doktora Slovenskog karaševskoj zajednici nije se sastojala samo u zanatu, odnosno

u pružanju liječničke pomoći našim ljudima. Kao široko obrazovana osoba i istinski humanist pružio je svoje znanje i umjeće našem pionirskom i mladom novinarstvu, radeći na početku zadnjega decenija prošloga stoljeća kao jedan od prvih redaktora „Hrvatske grančice“. Njegovoj svas-tici Mileni naša publikacija duguje najljepše napisan naslov jedne novine, a doktora Slovenskog s pravom smatrano kumom imena naše novine. Zauvijek će zlatnim slovima ostati zapisani retci u kojima je „kum Hrvatske grančice“ obrazložio čitateljima zašto je uredništvo izabrao upravo naslov „Hrvatska grančica“: „Budući da je stablo hrvatskoga roda raširio svoje grane diljem svijeta, hrvatska je manjina u Rumunjskoj i sama jedna od grančica tog stabla. Želja je naša da maslinova grančica anđela Gabrijela, grančica blagovijesti, mira i radosti, koja je navjestila Kraljicu Hrvata, Blaženu Djevicu Mariju, navijesti preko ovog glasila radost naše pisane riječi karaševskoj zajednici“.

Uvijek je brinuo o sudbini zajednice iz koje je potekao. Za svu svoju privrženost i ljubav karaševski narod mu duguje zahvalnost, poštovanje i vječno sjećanje.

Neka mu bude laka karaševska zemlja, koliko mu je drag bio karaševski narod.. Neka mu Bog grijehe oprost, a dušu uzme u raj nebeski!

Prof. Milja Radan

PUT VERONA

Godina i pol je prošla otkako je u karaševskoj komandi održana licitacija za dodjelu radova koji se odvijaju po Nacionalnom programu za seoski razvoj. Riječ je o projektu koji obuhvaća poljoprivredni put u karaševskom području, od Verone, preko Krške, Mostišta, kroz Đelug pa sve do blizine susjednog Klokotiča.

Nakon što je ocjenivačka komisija proglasila pobjednika licitacije, firmu SC Edifice Build SRL, sa sjedištem u Fărlugu, tvrtke koje su sudjelovale na licitaciji su se stalno kontestirale i na taj su način nepot-

rebno odugovlačile početak radova. Pobjednik licitacije je ostao isti i nakon svih tih kontestacija čije je riješenje trajalo otprilike devet mjeseca, ali početak radova još uvijek se očekuje. Ipak, u nedjelju 21. rujna katraševski je knez najavio uskori početak radova, a i tvrtka s kojom je karaševska komanda

Ivan Dobra

sklopila ugovor i koju svi već čekamo u našem mjestu nešto više od pola godine, ovih je dana prebacila nekoliko strojeva u Karaševo

Podsjetimo kako će prvi dio puta do Mostišta biti asfaltiran, dok će drugi dio biti proširen i rehabilitiran. Ukupna cijena investicije iznosi 4.769.293,14 leja, uključujući i PDV.

HODOČAŠĆE U MARIJU RADNU

U petak 5. rujna s početkom od 6 sata u svim karaševskim župama održane su Svete mise za blagoslov križa i hodočasnika iz naših mjesta koji su krenuli pješice u svetište iz Marije Radne.

Neka vas anđeo Rafael prati na vašem dugačkom putu, da se mirno, zdravi i radosni vratite svojim i svojim domovima“ poželio je hodočasticima iz Karaševa velečasni Petar Rebedžila na kraju Svete mise u crkvi Marijina uznesenja, nakon što je blagoslovio križ i dvije nove misnice.

Trodnevnim mukotrpnim putovanjem u Marijansko svetište iz Marije Radne karaševski vjernici potvrđuju neizmisljivu ljubav prema Majci Gospodinoj, zagovornici i odvjetnici kod Boga, koja je uvijek imala i zauvijek će imati posebno mjesto u srcima karaševskog naroda. U Marijanskom svetištu iz aradske županije karaševski vjernici su u velikom broju sudjelovali na Svetim misama i obavljali pobožnost Križnog puta. Isto tri dana je trajao i put hodočasnika iz Marije Radne svojim domovima, a to je bilo vrijeme

Po povratku iz M. Radne hodočasnike je u Karaševu dočekaio župnik Petar Rebedžila i mnoštvo naroda

molitve, pjevanja prigodnih pjesama i jačanja vjere. Hodočasnici su stigli u svoja mjesta u srijedu 10. rujna gdje su bili dočekani od svojih župnika, nakon čega su uslijedile Svete mise u karaševskim župama. Hodočasnike iz Karaševa je prvi put u svojstvu župnika crkve Marijina uznesenja

dočekaio vlč. Petar Rebedžila.

Ljubav, odanost i pobožnost Majci Božjoj Karaševci inače iskazuju i tradicionalnim hodočašćem u Mariju Čiklovsku, a od 2007. godine i hodočašćem u Lurdsko svetište u Karaševu.

Ivan Dobra

„SITNA“ OSVETA

Nicolae Lucacela iz Nermiđa, upravitelj jedne malene prodavaonice u tom mjestu, pojavio se je početkom ovoga mjeseca na blagajni karaševske općine s vrećicom punom sitnih kovanica, kako bi platio kaznu koju mu je karaševska policija izdala zbog određenih nepravilnosti u poslovanju. Naime, naizgled nevini čovjek nije imao izložene cijene pojedinih proizvoda, a kaznu je naumio platiti što prije, najkasnije u roku od dva dana, kada je omogućeno uplatiti samo polovicu iste. Budući da nije pri ruci imao „krupne“ novce već samo kovanice od 10 bana, na brzinu ih je, kako sam tvrdi, izvagao po kilogramu sve dok je na osnovi vaganja ustanovio da ima točnu svotu za podmirivanje propisane novčane kazne, svega 10 kg, što bi značilo 2.500 kovanica od 10 bana, odnosno 250 leja. Ni manje, ni više.

Djelatnica na blagajni karaševske općine je s pravom posumnjala u točno utvrđivanje novčanog iznosa putem vaganja hrpe kovanica i nije mogla prihvatiti zdravo za gotovo ovaj doista neuobičajen

način brojanja novca. Ona je prema tome zamolila gosp. Lucacelu da bude prisutan dok se prebroje svi novci klasičnim načinom, naglasivši kako ne smije uzeti nikome neizbrojane novce te da je i njemu u interesu da bude prisutan dok se broji. Nije se stiglo do nikakvog rješenja jer je trgovac iz Nermiđa držao da su novci točno izbrojeni, a prisutnost pri ponovnom brojanju bila bi nepotrebna jer bi mu oduzela najmanje pola dana.

Ipak, sutradan je gosp. Lucacela došao na blagajnu s kovanicama spakiranim u omotcima po 50 komada, a blagajnica mu je s tom

prilikom primila novce. Sve je dakle sretno završilo premda nesretnog platitelja vjerojatno još uvijek s pravom muče pitanja sljedećeg tipa: „Učiš djecu od malena da šparaju, mnogi sabiraju i svaku kovanicu s puta, i što zatim? Zar nije novac novac, zar ove kovanice nisu službeni novac države? S tim više što se na šalterima svi žale da nemaju sitnog, a kad im daš sitno opet se bune“

S druge strane, djelatnica s blagajne veli da karaševska komanda ne posjeduje uređaj za brojanje kovanica, a sveopći interes je stimulirati ovakve vrste isplate. Ona se samo nada da je gospodin Lucacela iscrpio sav sitniš i ne posjeduje više kovanice s kojima bi mogao platiti druge potencijalne novčane kazne.

Ivan Dobra

JESENJI FESTIVALI U HERCULESU

Turističko odredište Hercules bilo je početkom ove jeseni domaćin više kulturno-sportskih događaja, među kojima Festival Penjanja Petzl Roc Trip 2014, Festival Rakije i Festival Banatskih Etničkih Manjina.

Glavna svrha svih ovih manifestacija bila je promoviranje grada Herculesa i svoje poznate toplice te privlačenje što većeg broja posjetitelja i turista. Prošlogodišnja edicija Festivala Penjanja održana je u Kini i pokazala se velikim uspjehom. Sudjelovalo je tada 500 alpinista iz 39 zemalja, tako da Karaš-severinsko županijsko vijeće, Mjesno vijeće Hercules i turistička udruga Hercules, organizatori ovogodišnje edicije, s pravom očekuju sličan ili čak veći uspjeh na sportkom natjecanju penjanja, koji se ovih dana odvija na spektakularnim i veoma zahtjevnim usponima iz doline Cernea.

Festival Banatskih Etničkih Manjina odvijao se 12. i 13. rujna na improviziranoj sceni u Centralnom parku iz Herculesa, gdje su etničke manjine iz Banata predstavile svoju tradicionalnu kulturu putem pjesama i plesa. Svrha ove tradicionalne kulturalne manifestacije je promoviranje zasebnosti svake etničke manjine i podcrtavanje ideje o multikulturalnosti i multikulturalnom odgoju, o harmoničnom suživotu ljudi različitih nacionalnosti s ovoga prostora. Prvog dana Festivala nastupili su Ansambl Reșițean, Ansambl Semeniciul, Ansambl Bocșana, Ansambl Hora Carașului i drugi poznati ansambl iz Karaš-severinske županije. Karaševska zora, ansambl Zajedništva Hrvata u Rumunjskoj je svojim nastupom iz 13. rujna otvorila drugi dan Festivala, a zatim su uslijedili nastupi formacija ostalih manjina iz Banata, među kojima Ansambl Soko iz Sokola, Ansambl Enzian iz Ričice i istoimeni ansambl iz Tirola, Ansambl Rromales iz Greonia i Ansambl Ukrajinaca iz Cornuțela Banata.

Počeci ovoga Festivala sežu u 2000. godinu, kada je prva edicija Festivala Banatskih Etničkih Manjina održana na stepenicama Doma kulture iz Karaševa pod organizacijom Zajedništva Hrvata u Rumunjskoj, Jubilijarna, deseta edicija ove kulturalne manifestacije održana

Karaševska zora i instruktor Žoran Đurdulena

je 2010. godine opet u Karaševu, na tada novoizgrađenoj otvorenoj sceni u centru našega mjesta, pod organizacijom krovne organizacije Hrvata u Rumunjskoj i Županijskog Središta za Konzerviranje i Promoviranje Karaš-severinske Tradicio-

turalne manifestacije, već su razumijeli ometati formacije i ansamble etničkih manjina koje su nastupale na otvorenoj sceni Zajedništva.

Istovremeno s kulturalnom manifestacijom etničkih manjina odvijala se je u Herculesu i 15. edicija

čuvenog Festivala rakije na kojoj su svoje rakije od šljive, jabuke, kruške ili trešnje predstavili proizvođači iz 25 Karaš-severinskih općina. Rakiju iz karaševske općine su na ovoj ediciji predstavili Petar Njagul, karaševski viciknez i Nicușor Ifca iz Jabalča, inače vijećnik u karaševskom Mjesnom vijeću, i nakon što su članovi stručnog ocjenivačkog suda degustirali karaševski tradicionalni napitak obojica su naša predstavnika nagrađena s vrijednim priznanjima, Petar Njagul s prvom nagradom za najbolju rakiju od šljiva, a Nicușor Ifca s prvom nagradom za najbolju rakiju od kruška i najbolju rakiju od šumskog voća.

Na kraju je važno spomenuti kako na ovogodišnjem Festivalu rakije iz Herculesa nije iz osobnih razloga sudjelovao najnagrađivaniji karaševski proizvođač rakije, poznati odvjetnik Petar Frana. On je na prijašnjim edicijama Festivala rakije redovito osvajao prve medalje, kako za najukusniju meku rakiju od raznih voća i priprečenicu tako i za najbolje organizirani štand s domaćim proizvodima i karaševskim starim predmetima.

Ivan Dobra

Petar Njagul i Nicușor Ifca

nalne Kulture. Kada je riječ o 10. ediciji Festivala Etničkih Manjina iz Banata mora se spomenuti da je ona održana u Karaševu i unatoč žestoke opozicije nekih tadašnjih karaševskih konsilijera koji nisu nikako mogli shvatiti značenje jedne ovakve kul-

ZAJEDNO U BOGU

Ne samo da naše tijelo proističe iz zajedništva nego i naše ideje. Zajedništvo svi žele i svi trebaju, ali ga svi ne grade.

Treba postati svjestan da zajedništvo nije nešto što 'pada s neba', nego stvarnost koja nastaje iz ljudskog srca i koja se gradi ljudskim životom. Prva naša zajednica je naša obitelj. A poslije nje se širi drugo zajedništvo. Ljudi se ujedinjuju u zajednicu s velikim entuzijazmom, ali kad propadne entuzijazam (on redovno ne traje dugo) počinje se živjeti realni život.

Životna realnost producira 'sretne' i 'nesretne' ljude.

Centar kršćanskog (crkvenog) zajedništva jest LJUBAV, BOG, ISUS KRIST. Na ovoj bazi ulazi se u zajedništvo, ovo je hrana i kriterij kršćanskog zajedništva. Sve drugo što je možda različito ne smije dovoditi u pitanje zajednicu: niti nacija, niti bogatstvo niti koji kakvu kulturu ima, niti ljepota niti ista drugo...sve to nas samo dijeli...i čini još različitijima.

Ako bi različitosti ušle u sadržaj kršćanskog jedinstva istopilo bi se jedinstvo. A to se vjerojatno dogodilo u kršćanstvu. Kulturna i narodna baza kršćanskog jedinstva postala je nažalost "bitnost" i tako razdijelila kršćane. Kulture i običaji su razdvojili one iste vjere. Svi smo željni jedinstva, zajedništva, ali je također malo graditelja tog zajedništva. Dobiva se dojam da ga očekujemo kao manu s

neba, da se dogodi čudesno bez nas.

Ono se čudesno ipak ne događa. Njega strpljiva i plemenita srca stvaraju. Potrebno je jako puno ljubavi i strpljenja za izgradnju zajedništva. Zajedništvo ljubavi nije nešto što je dano i što treba samo čuvati. To je stvarnost koju treba živjeti i razvijati. Zajedništvo ljubavi zahtjeva trajno nastojanje i trajno obraćanje. Kao što u nama postoji nagon za zajedništvom postoji u nama i nešto što nas izdvaja od zajedništva, a to je individualizam i zlo.

Iz baze zajedništva određuje se i pedagogija unutar istog zajedništva. Kršćanstvu je baza ljubav, zato mu je i pedagogija ljubav. A zar je moguća istinska pedagogija (odgoj) bez ljubavi? Pedagogija bez ljubavi je više desura, i ne dopire do dubine ljudskog srca, ljudskog bića. Samo ljubav prodire do ljudske dubine. Pedagogija bez ljubavi je kao tijelo bez duše.

Kriterij zajedništva, zemaljskog i nebeskog jest ljubav. Ako netko ne ljubi ovdje na zemlji neće ljubiti ni u vječnosti. I tko god ima iskustvo ljubavi taj ima iskustvo vječnosti Božje. Vječnost je bratstvo i prijateljstvo. Zato smo sad tu da se 'naučimo' bratstvu, da se oslobodimo

svega što smeta uspostavljanju pravoga bratstva i prijateljstva.

Nitko nije isključen iz bratstva, ali se svatko sam može isključiti. I to je čovjekova vlastita osuda. Sam sebe osudi. Ključ bratstva i prijateljstva pa i neprijateljstva je u nama.

Svi smo pozvani da jedni druge ljubimo. Nije vlast i politika ta koja veže i razrješuje međusobnost i zajedništvo. To je ljubav. Što ljubav sjedini ovdje bit će sjedinjeno i u vječnosti, a što mržnja razjedini ovdje bit će razjedinjeno i u vječnosti. Bog je prisutan tamo gdje je zajedništvo bratstva i ljubavi. Ovo je i objava cijele Biblije: ljudi koji su živjeli bratstvo doživjeli su i živoga Boga.

Dr. theol. Davor Lucacela

LJETNA ŠKOLA 2014. U COSTINEȘTIU

U okviru projekta „Ljetna Škola 2014“ Ministarstvo Mladih i Športa je u Costineștiu, između 19. i 26. kolovoza, organiziralo seminar „Multikulturalnost“. Već od 2004. godine od kada vuče svoje korijene, Multikulturalnost je postala tradicionalna inicijativa gorenavedene ustanove, a svrha joj je promoviranje interkulturalnog dijaloga u redovima mladih.

Na seminar su bili pozvani mladi pripadnici svih priznatih nacionalnih manjina u Rumunjskoj. Za nas Hrvate bilo je rezervirano dva mjesta, a participirali su Anka Vlasici i Martin Mihajla. Od svih devetnaest etničkih manjina iz naše države pozvane na seminar, jedino su se predstavnici jedanajest manjina odazvali: Armenci, Albanci, Srbi, Rusi-lipovljani, Ukrajinci,

Ruteni, Talijani, Rromi, Makidonci, Židovi i mi Hrvati. Sva preostala mjesta koja su ostala slobodna popunjena

su s mladim studentima iz cijele Rumunjske, iz Bukurešta, Alba-Iulie,

nastavak na 6 str.

POČELA JE NOVA ŠKOLSKA GODINA

U ponedjeljak 15. rujna diljem je zemlje počela nova školska godina.

Početak je uvijek isti, za one najmlađe prvi dani škole, cvijeće za nastavnice, upoznavanje novih učitelja ili profesora, novih kolega. Sve je puno veselja, optimizma kao i svaki početak. A tako i treba biti.

Ministar znanosti i obrazovanja kao i brojni drugi političari učenicima su zaželjeli sretan prvi dan škole i uspješnu školsku godinu. Učenici, s cvijećem u ruci i osmijehom na licu, razvedrili su tmuran i kišovit prvi školski dan. Ako je suditi prema onome što se govori u narodu, a to je kada pada kiša to je znak bogatstva, znači da će učenici puno učiti i obogatiti svoje znanje, što im je uostalom i cilj dok pohađaju školu.

A vjerujemo da će ova godina biti bogata po učenju, jer, ako ćemo suditi po statistici, ove su godine naši učenici došli do boljih rezultata. Pritom mislimo na maturante Dvojezične gimnazije u Karaševu koji su položili maturu i na učenike 8. razreda iz iste školske ustanove koji su u velikom broju uspješno položili ispiti iz matematike te rumunjskog jezika i književnosti u okviru Nacionalne evaluacije znanja za učenike 8. razreda. Iako se o školama iz Lupaka i Klokotiča ne može govoriti na sličan način zbog loših rezultata tamošnjih učenika 8. razreda na Nacionalnoj evaluaciji, u Karaševu je zacijelo došlo do znakovitog poboljšanja

znanja učenika. Dvojezična gimnazija iz Karaševa ima počevši s ovom školskom godinom i novo rukovodstvo, ravnatelj je prof. Marilă Mircea, a doravnateljica je Alina Miștoiu.

Iako ima dosta problema u školskom sustavu, moramo biti iskreni i priznati da u našim mjestima uvijek su koliko toliko dobri, a ponegdje čak i jako dobri. Što znači da učenici imaju sve uvjete da bi se bavili školom i učenjem.

Da, pragmatični će reći: A što će nam toliko škole kada je teško dobiti posao! Istina, danas nije lako doći do posla, ali nije ni nemoguće. Netko obrazovan, s diplomom mature i fakultetskom diplomom sigurno će naći neki posao, ako ne u zemlji onda sigurno negdje vani. Prije ili kasnije trud uloženi u obrazovanje uvijek se isplati.

Iako se škola uvijek asocira s učenjem, radom, disciplinom, redom, ne smijemo zanemariti da je to ujedno i doba bezbrižnosti, o učenicima se

brinu roditelju, bake, djedovi, učitelji, profesori, vjeroučitelji i svi ostali. Tada se sklapaju i prva prijateljstva, tada pomalo razmišljaju i o onome što bi mogli postati u životu. To je, ukratko, najljepše doba!

Podsjetimo mlađe generacije da je nekada školovanje bilo samo za visoke društvene slojeve, za aristokraciju, dok danas, hvala Bogu, pristup školovanju imaju svi. Jasno, nažalost nemaju svi iste materijalne mogućnosti u obitelji, ali šansu besplatnog školovanja imaju svi. Stoga treba to iskoristiti, zagrijati stolice i prionuti uz učenje.

Još bismo puno lijepih stvari mogli reći o školi, učenicima, ali ćemo to ostaviti za sljedeće brojeve. A možda i upitamo i same učenike kakva očekivanja imaju od školske godine koja je tek krenula.

Dragi učenici, ovo je vaše doba! Sretno vam i uspješno učenje! Neka pada kiša dobrih ocjena!

APOSTOLSKI NUNCIJ, NJ.E.MONS. FRANCISCO-JAVIER LOZANO BLAGOSLOVIO KRIŽEVE U LUPAKU

U Lupaku je 6. rujna ove godine, u poslijepodnevnom satima boravio apostolski nuncij, mons. Francisco-Javier Lozano i blagoslovio dva križa. Jedan od križeva je novi križ ispred mjesne crkve, a drugi je križ posvećen žrtvama Drugoga svjetskoga rata, koji su rodnom iz Lupaka.

Tako je i Lupak, par godina nakon što je u Karaševu podignut spomenik palima i nestalim herojima u konfrontacijama iz prvog i drugog svjetskog rata, dobio križ u spomen na pale u Drugom svjetskom ratu.

Križ je postavljen na razmeđu glavne ceste i dijela koji ide prema starom dijelu Lupaka. Visok, crni, mramorni križ, svojom veličinom poziva svakog da par trenutaka zastane i barem u mislima izrekne koju molitvu za sve one koji su vrlo mladi krenuli u boj, a odakle se nažalost nisu vratili.

O imenima i ponešto o palima u ratu, pisat ćemo u drugim brojevima. Do tada im možemo samo reći hvala na žrtvi koju su podnijeli, ostavivši svoje mlade živote na bojišnicama.

Maria Lațchici

FESTIVAL PROETNICA

Između 21. i 24. kolovoza ove godine održana je u srednjovjekovnom gradiću Sighișoari 12. edicija čuvenog festivala Proetnice, događaj na kojemu su sudjelovali predstavnici svih etničkih manjina iz Rumunjske.

Proetnicu je organizirao Međuetnički odgojni centar za mladež zajedno s gradom Sighișoarom i pomoću subвен- cijama Ministarstva kulture i Odjela za međuetničke odnose Rumunjske vlade, a svrha festivala je bila doprinijeti međuetničkom miru i suživotu u jednom demokratskom i pluralističkom društvu, predstavljajući kulturnog blaga etničkih manjina iz Rumunjske.

Kulturalna manifestacija iz Sighișoare je službeno otvorena u četvrtak 21. kolovoza u popodnevnom satima na glavnoj sceni Trga Tvrdave, koji je u sljedećim danima preobražen u istinsko mjesto rumunjskog multikulturalizma. Za vrijeme četverodnevne kulturalne manifestacije iz Sighișoare brojni gledatelji su imali priliku upoznati kulturalne vrednote svih 19 manjina iz rumunjskog prostora, njihove tradicionalne nošnje, tradicije i običaje ali i glavne komponente društvenog, kulturnog i duhovnog života zajednice koju su manjine predstavljale. Na improviziranim scenama srednjovjekovne tvrđave Sighișoara prikazani su rijetko viđeni plesni spektakli te tradicionalna i

Nastup Karaševske zore na festivalu Proetnica

suvremena glazba nacionalnih manjina. Raznoliki program festivala obuhvaćao je još i seminare i simpozije na temu multikulturalnosti, scenske i filmske predstave, običaje specifične nacionalnim manjinama i smotru tradicionalnih nošnji. Za čitavo ovo vrijeme, Proetnica je postala mnogo više od festivala, ona je izrasla u najvažniju susretnu točku etnokulturalnih zajednica iz države, u živu instituciju i svetkovinu multikultu-

ralnosti. Osim samog programa, organizatori festivala odlučili su prirediti bal, svake večeri na kraju programa, s ciljem da se predstavnici manjina bole upoznaju i međusobno druže.

Predstavnici Zajedništva Hrvata iz Rumunjske nastupili su prvoga dana festivala, kada su još nastupili i predstavnici Njemačkog Demokratskog Foruma, Udruge Talijana, Demokratskog Saveza Mađara i Saveza Bugara. Karaševske Hrvate je predstavljala „Karaševska Zora“, kulturno-umjetnička formacija Zajedništva Hrvata, koja je sa svojim repertoarom i tradicionalnom nošnjom uspjela zadiviti stučnjake i mnogobrojnu publiku. Članovi naše formacije su za vrijeme nastupa majstorski izveli naše stare popijevke i plesove, a karaševski je folklor odjeknuo i na glavnoj sceni srednjovjekovne tvrđave u cijelom svom sjaju.

Proetnica je inače najveći festival etničkih manjina iz Rumunjske i jedan od najvećih festivala ovakve vrste iz ovog dijela Europe. Pokrenut je 2000. godine i na svakoj ediciji okuplja više od 30000 gledatelja. Karaševska zora je sudjelovala na svim edicijama ove kulturalne manifestacije etničkih manjina, od samih početaka festivala iz 2000. godine pa sve do ovog zadnjeg izdanja.

Marian Mihăilă

Ivan Dobra

CĂMINUL CULTURAL CARAȘOVA

Direktorul Căminului Cultural din Carașova înștiințează cetățenii comunei că în incinta Căminului se pot organizirati nunți, botezuri, majorate, parastase i alte ceremonii. Căminul are i dotare mese i scaune pentru 300 de persoane, bucatarija cu toate utilitătijile necesare, cazane pentru prepararea mănćarii, cuptoare electrice, aragaz, chiuvetă, apă curentă, veselă completă i două frigidere mari.

Taxe:

- **nunți** – 800 de lei;
- **botez, majorate, cununie civilă** – 600 de lei;
- **pomeni, parastase, zile de naștere, diferite ceremonii** – 400 de lei;
- **baluri** – 300 de lei;
- **spectacole** - 150 de lei.

Nu se vor plăti taxe i n situația i n care Căminul Cultural din Carașova este participant sau colaborator i n schimburi culturale cu alte instituții sau i n organizări de discotecii pentru

cetățenii din comună. Cererile pentru diferite evenimente pot fi depuse la sediul Căminului Cultural la directorul instituției, Mihăilă Marian (Svirac). Programul de lucru este i n zilele de Luni de la 8,00- 10,00 i Vineri de la 8,00-10,00. Date de contact: 0742775370.

Programul de funcționare al Căminului Cultural Carașova pentru activitătijile cultural-sportive, șah, tenis, este zilnic i ntre orele 20,30-22,30. I n fiecare sâmbătă se va organiza CĂMINUL CULTURAL CARAȘOVA discotecă i ncepând cu orele 20,30 – 23,30.

Alte propuneri i n legătură cu activitătijile culturale sau sportive cetățenii le pot iniția i mpreună cu directorul Căminului, i n timp ce discuțiile pe tema respectivă pot fi dezbătute i n fiecare duminică i n sala de ședințe a Căminului Cultural i ncepând cu ora 20,00.

MĂNĂSTIREA MARIA RADNA

Istoria mănăstirii se i ntinde pe o perioadă de aproape 500 de ani.

Prima biserică a fost i nălțată i n anul 1520, de călugării din Ordinul Sfântului Francisc de Assisi, i ntr-o perioadă când la sud de Mureș, i n Banat, domneau turcii. De-a lungul timpului, aceștia au atacat i n repetate rânduri lăcașul sfânt, iar biserica a trebuit reconstruită de mai multe ori. La invazia din 1695, biserica de la Radna a fost arsă din temelii, i nsă icoana Maicii Domnului a rămas intactă, ea fiind găsită de credincioși printre resturile carbonizate ale bisericii. Acest eveniment miraculos a i nsemnat i nceputul pelerinajelor la Maria Radna. De altfel, icoana provine dintr-o tipografie din Italia i a ajuns la Radna i n anul 1668 printre-o donație.

După ce turcii au fost alungați din Banat, o nouă biserică a fost ridicată. Construcția acesteia, i n stil baroc, a i nceput i n 1756, iar clădirile i anexe care țin de mănăstire s-au construit i n mai multe etape, i ntre secolele XVII-XVIII.

Noua biserică a fost sfințită i n 1767 i are dimensiuni impresionante: 63m lungime, 16m lățime i 21m i nălțime interioară. I n 1911, turnurile inițiale au fost i nălțate cu i ncă 30m, având astăzi o i nălțime exterioară de 67m. Frumoasa icoană făcătoare de minuni, este păstrată la loc de cinste, i ntr-o ramă de argint de 3,30 x 2,70m, confecționată la Viena prin 1770. I n anul 1992, Papa Ioan Paul al II-lea acordă acestui loc de pelerinaj titlul de „Bazilica Minor”.

Ultima renovare a bisericii a fost făcută i ncepând cu anul 1971, ocazie cu care s-a reînnoit tencuiala exterioară, picturile din interiorul bisericii, inclusiv fresca de pe tavan.

I n anul 2013, Mănăstirea i Biserica Maria Radna, au i ntrat i ntr-un amplu proces de restaurare, fiind incluse i n cadrul unui proiect european i n valoare de peste 47 milioane de lei. Durata proiectului este de doi ani, termenul de finalizare fiind 15 i ulie 2015. Măsurile de consolidare i renovare vizează, printre altele,

i ntărirea fundațiilor, i nlocuirea elementelor deteriorate ale sarpantei, consolidarea bolților fisurate i reparația planșelor deteriorate, schimbarea i nvelitorii i a sistemului de evacuare a apei pluviale la turnuri i mănăstire, completarea zidăriei desprinse sau lipsă, consolidarea structurilor fisurate, combaterea igrasiei i renovarea fațadelor. Pentru valorificarea structurii istorice, ferestrele i ușile se vor restau-

ra prin metode specifice monumentelor, se vor demola anexe fără valoare istorică i se vor reface finisajele nepotrivite astfel i ncât atmosfera barocă să fie cât mai fidel redată. I n același timp ansamblul se va adapta condițiilor de modernizare, respectând principiile de intervenție asupra monumentelor istorice, prin instalarea unui sistem de i ncălzire modern, i nlocuirea instalației electrice i sanitare, instalații noi de siguranță i de comunicație.

Biserica i icoana Sfintei Maria, cunoscută ca i făcătoare de minuni, sunt cunoscute i n toată lumea. I n cadrul bisericii sunt trei coridoare unde pereții sunt i n totalitate acoperiți cu icoane i desene religioase. Acestea sunt donate de cei care au vizitat biserica i icoana fiind bolnavi i au ieșit pe ușa lăcașului de cult sănătoși.

Maria Radna este un loc tradițional de pelerinaj, i n care credincioșii vin an de an, de la zeci i chiar sute de km depărtare, pentru a sărbătorii Nașterea Fecioarei Maria celebrată i n 8 septembrie, dar i Adormirea Maicii Domnului celebrată i n 15 august. I n ziua de azi, pele-rinajele la Maria Radna se fac de multe ori cu autocarele sau cu mașinile personale. Totuși, mai există i ncă destui credincioși care păstrează tradiția pelerinajului pe jos până la locul sfânt, cu cruci i cu steaguri bisericești.

Locuitorii comunei Carașova i-au păstrat nealterată această tradiție a pelerinajului pe jos până la Maria Radna, i n ciuda faptului că se deplasează trei zile pînă la mănăstire i trei zile la i ntoarcere. Conform tradiției, preotul din localitate oficiază o slujbă pentru toți pelerinii, îi binecuvăntează i îi i nsoțește până la ieșirea din sat. Cei care nu au putut să meargă la Maria Radna îi așteaptă pe pelerini

i la i napoiere sărută crucea care a fost sfințită, sperând ca măcar o parte din harul divin să pogoare i asupra lor.

Anul acesta, cu ocazia celebrării Nașterii Maicii Domnului, la sfârșitul liturghiei au fost sfințite două cruci noi, care urmează să fie montate pe turlile mănăstirii, la terminarea lucrărilor de restaurare. Crucile au 2,5 metri i nălțime, sunt realizate din oțel inoxidabil i aurite.

Maria Giurchița

NAŠA 100. EMISIJA...

Petak, 29. kolovoz, 2014., Radio Rešita, 19 sati i 10 minuta – na eteru slijedi 100. emisija na hrvatskom jeziku...

Sjećam se da je negdje na početku rujna 2012. godine profesor Radan pozvao na jednu operativnu sjednicu urednike Hrvatske grančice kako da nas obavijesti o jednom prijedlogu regionalnog radija Radio Rešita. No, malo prije toga profesor je sudjelovao na jednom intervjuu na ričičkom radiju gdje je među ostalome izrazio i svoje nezadovoljstvo što emisiju na hrvatskom jeziku, koja se emitira na ovoj radijskoj postaji, već dulji niz godina uređuje osoba koja inače ima puno veće kompetencije za srpski jezik, nego li za hrvatski budući da je i ona sama srpske nacionalnosti. Ta je gospođa uređivala tada, razumije se, i emisiju na srpskom jeziku. Nakon intervju, nova ravnateljica Radio Ričice rekla je profesor Radanu neka on predlaže nekoga koji bi bio u stanju uređivati emisiju na hrvatskom jeziku, a profesor je obećao da će tu stvar riješiti.

O tom je prijedlogu bilo riječi na onom sastanku s nama urednicima. Naravno, prihvatili smo taj prijedlog s jednim velikim entuzijazmom i euforijom, ali odmah poslije toga smo realizirali da nam totalno fali iskustvo u ovom medijskom području te da imamo strahovito malo vremena stvoriti koncept prve naše radio emisije. Trebala nam je solidna podloga na koju da nadogradimo daljnje emisije koje bi se trebale svakoga petka emitirati.

nastavak s 4 str.

Câmpie, Temišvara, Iași, Mangalije, ali i iz moldavskog Chișinău.

Bili su pozvani mladi između 18 i 35 godina, koji su na seminaru morali predstaviti svoju manjinu, svoju kulturu, svoje običaje, tradiciju, nošnju, glazbu, plesove, povijest, svoja jela itd.

„Ja osobno, jako se radujem što sam bila na ovom seminaru jer sam o svakoj manjini naučila mnogo stvari koje nisam dosad znala, što sam upoznala tako posebne mladiće, pripadnike drugih etničkih skupina i što sam povezala jako lijepa prijateljstva s njima. Sve vrijeme dok je seminar trajao družili smo se, komunicirali, međusobno surađivali, šalili se jedni s drugima, kao da smo se odavna znali i bili stari prijatelji“ opisala je s trunom nostalgije Anka Vlasici, jedna od sudjelovatelja seminara.

Maria Giurchița

E, upravo taj nedostatak iskustva mogli smo nadoknaditi jedino s radom, trudom i maštom. Najprije smo formirali ekipu koja da uređuje emisiju: Lina Tinkul, Ivan Dobra i ja kao urednici, a Petar Đurdulena je trebao se preobratiti u tonskog realizatora jer smo se odmah na početku odlučili da sve emisije snimamo u našim studiou sa sjedišta Zajedništva Hrvata iz Karaševa.

Sada, činjenica je da je ovo regionalni radio, da se čuje ne samo u okolici Ričice, gdje je većina Hrvata u Rumunjskoj, nego i u Temišvaru, Aradu – njegova mreža dostiže skoro do Beograda. To znači da našu emisiju može čuti i slušati veliki broj ljudi, koji nije ni hrvatske nacionalnosti a nema ni blage veze s hrvatskim jezikom. Stoga smo morali pronaći jednu formulu pomoću koje da, s jedne strane, naša emisija

bude zanimljiva našoj hrvatskoj manjini, s najnovijim informacijama i zbivanjima koje se nje tiču, a s druge strane da sve te ljude, nepoznavatelje hrvatskog jezika, barem ne udaljimo od frekvencije 105,6 Mhz-a za vrijeme njezina emitiranja.

Tako smo uveli, pored, nadam se ja, interesantnih tema, i što više glasova ljudi iz naše zajednice (svjedoci ili pak sudjelovatelji na nekom događaju) te brojne intervju s ličnostima naše zajednice, a sve je to bilo popraćeno našom autohtonom te dobrom suvremenom hrvatskom glazbom.

Iako smo tek počeli, Radio Rešita odabrala je jednu našu emisiju (Proslava sedamdesetogodišnjaka u sjedištu ZHR, druga po redu emitirana emisija) da je predstavi na nacionalnom radiofonskom natjecanju, koje je te godine organiziralo Radio Difuziunea Română na Dan nacionalnih manjina u Rumunjskoj. Osvojili smo treće mjesto! Bio je to velik poticaj za nas te ujedno i priznanje našeg rada. Prošle godine, početkom listopada, rukovodstvo ričičkog radija proglasio je naše emisije najboljima od svih emisija na materinskim jezicima manjina koje se emitiraju na ovoj radio postaji.

Daniel Lucacela

Svakog petka s početkom od 19:10, na frekvenciji 105,6 MHz Radio Rešice, emitira se naša emisija na hrvatskom jeziku. Slušajte nas!

PONOVNO O KLOKOTIČKIM RADOVIMA

U srpnju 2009., općina Lupak položila je projekt vrijedan dva i pol milijuna eura zvan „Kanalizacija u selu Klokotič, cestovna veza između županijske ceste DJ-581 i selo Klokotič, rehabilitacija Doma kulture u Klokotiču te Osnivanje dnevnog centra za starije osobe“.

O d polaganja potrebne dokumentacije, preko odobrenja novčanih sredstava za materijalizaciju projekta, pa sve do konačnog starta radova u Klokotiču početkom lipnja ove godine, prošlo je doista dugo vremena. Skoro čitavih pet godina. Međutim, ako su sve do sada svi priželjkivali početak radova na svim ovim važnim točkama projekta, danas, kada cijeli Klokotič izgleda kao veliko gradilište, svi čekaju ishod pokrenutih radova, a oni trebaju biti dovršeni najkasnije do 15. kolovoza 2015.

„Radovi na kanalizaciji su dovršeni u proporciji 90%. To znači da je glavna kanalizacijska cijev već ukopana u svim so-

O Domu kulture, knez nam je rekao: „trenutno se radi na izgrađivanju novog korpusa koji će biti spojen sa starom zgradom. Tamo će se montirati pečka za centralno grijanje, bit će novi prostor za sanitarne instalacije (WC-i

ran jedino traktorima ili nekim drugim dobro opremljenim terenskim vozilima.

Danas se slika ovoga puta polako počela mijenjati. Ovdje su također bageri počeli raditi od početka mjeseca lipnja, a da nije bila toliko

kišovita godina, kaže nam lupački knez, radovi bi na ovom putu bili puno više napredovali: „...put je već prodiran, može se proći s jedne strane na drugu bez poteškoća. Stavljena su već dva sloja šljunka: od 20cm i 24cm, a preko njih će doći još dodatna dva asfaltna sloja: nosivi sloj i potrošni sloj. Mora se znati da je ovo komunalni put koji ima čvrstoću i širinu sličnu nacionalnim cestama.“

kacima sela. Sada čekam da sve ono što je bilo porušeno ili zatrato, gdje je bilo betonirano ili asfaltirano, da se popravi onako kako je bilo prije. Slijedi da svaki dom, svaka kuća napravi ugovor (kontrakt) s firmom koja radi da se spoji s tom glavnom cijevi“ – rekao nam je knez Marijan Vasić.

Mora se još znati da nema standardne, fiksne tarife koju da svaka kuća plati kako bi se spojila na kanalizacijsku mrežu. Svaka će si kuća morati izgraditi jednu šahtu, gdje će biti priključena sa šahtom glavne cijevi, a tarifa će se izračunati ovisno o dužini rova koji će se iskopati između te dvije šahte.

i umivaonici), a bit će i jedan prostor za mlade kojeg će moći unajmiti za proslavu rođendana ili slično. Sada se još uvijek radi vani, ukoliko vrijeme je još uvijek pogodno: mora se ovaj novi korpus dovršiti – kako mi kažemo „u crveno“ – i novi krov cjelokupne zgrade. A kad zima dođe ide se ponovno s interijerima.“

Jedna od glavnih točaka ovog projekta jest obnavljanje te asfaltiranje staroga puta koji je nekada povezivao Klokotič s Ričicom. To je carinski put koji počinje od Kikeša na obršku i završava kod Belog Krsta, tamo gdje se spaja sa županijskom cestom. Ova će investicija dapače radovati sve poljodjelnike koje posjeduju livade ili salaše niz staroga puta, put koji je sve do danas bio prodi-

Nova poveznička cesta bit će dugačka 2230 metara i u odnosu na postojeću cestovnu vezu skratit će udaljenost prema glavnome gradu Ričici za skoro dva kilometara. Trenutno se intenzivno radi na izradi mostića u neposrednoj blizini Belog krsta, gdje je nekoć bila močvara. Ukupno će ih biti tri.

„Bilo je dosta čekanja kako bi otuda iskapala voda, a da se ponovno ne nagomila radi se posebna drenaža, koristit će se i neki novi tekstilni materijal koji neće dopustiti vodi da opet prodire“ – nastavit će lupački knez kada smo zajedno krenuli u „inspekciju“ terena kako bi se sam uvjerio o stvarima koje mi je govorio.

Daniel Lucacela